

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ХНАУ ім. В.В. Докучаєва
від 26.04.2021 р. № 224

Положення
про науково-педагогічну практику здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
у Харківському національному аграрному університеті
ім. В.В. Докучаєва

1. Загальні положення

1.1. Положення про науково-педагогічну практику (далі – практика) здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (далі – здобувачі) Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва (далі – Університет) регламентує порядок і форми проходження науково-педагогічної практики здобувачами з відривом та без відриву від виробництва.

1.2. Практика в системі вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності і являє собою вид практичної діяльності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти щодо здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності студентів, науково-методичну роботу.

1.3. Положення розроблено відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів від 23 березня 2016 р. № 261, та Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва, затвердженого наказом ректора ХНАУ ім. В.В. Докучаєва від 1 серпня 2016 р. № 399, згідно з якими практику передбачено як один із компонентів програми підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації.

1.4. Організатором практики здобувачів є кафедра, за якою закріплено здобувача. Крім того, здобувач може пройти практику на аналогічних кафедрах в інших закладах вищої освіти.

2. Мета і завдання практики

2.1. Метою практики є набуття здобувачами навичок та вмій науково-педагогічної роботи.

2.2. У процесі проходження практики здобувачі повинні опанувати:

- організацію освітнього процесу в закладах вищої освіти;
- структуру та зміст викладацької діяльності;
- методику підготовки і проведення занять, організацію самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- основи педагогіки вищої школи;
- основи освітньо-методичної діяльності в закладах вищої освіти;
- основи організації наукової роботи;
- психологічні аспекти навчання і наукової діяльності.

2.3. Під час практики здобувачі мають оволодіти такими навичками:

- структурування та психологічно грамотне перетворення наукових знань у навчальний матеріал,
- систематизація освітніх та виховних завдань;
- методи та засоби інтерактивного навчання, складання ситуаційних задач, тестових завдань;

- застосування новітніх освітніх технологій;
- розроблення програми, робочої програми навчальної дисципліни;
- визначення структурних елементів лекційного, лабораторного, практичного і семінарського заняття відповідно до визначеної мети;
- розроблення методичних матеріалів для всіх видів навчальної роботи;
- оформлення документації щодо планування та результатів викладацької діяльності.

2.4. У процесі практичної діяльності з ведення навчальних занять здобувачі повинні розвинути вміння формулювати навчально-виховну мету, здатність адекватно обирати тип і вид занять, використовувати різні форми організації освітньої діяльності: діагностику, контроль та оцінку ефективності освітньої діяльності.

2.5. У ході відвідування занять викладачів відповідних дисциплін здобувач повинен ознайомитися з різними способами структурування і подання навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, різними способами та прийомами оцінювання навчальної діяльності у вищій школі.

3. Зміст практики

Практика здобувачів передбачає такі види діяльності:

3.1. Ознайомлення з організацією освітньо-виховного процесу в Університеті.

3.2. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів Університету під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін.

3.3. Розробка плану та змісту навчальних занять, методична робота з навчальної дисципліни.

3.4. Самостійне проведення навчальних занять з дисципліни, самоаналіз.

3.5. Участь в оцінюванні якості різних видів робіт студентів.

3.6. Індивідуальна робота зі студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями.

4. Організаційні основи практики

4.1. Терміни проведення, загальне керівництво практикою та науково-методичне консультування здійснює науковий керівник здобувача.

4.2. Загальний обсяг практики становить 3 кредити ЄКТС у третьому–восьмому семестрах навчання, форма підсумкового контролю – залік.

5. Звітна документація

5.1. За підсумками проходження практики здобувач подає до відділу аспірантури та докторантури:

5.1.1. Звіт про підсумки проходження практики (ПІБ здобувача, спеціальність, кафедра, ПІБ наукового керівника, період проходження, загальний обсяг годин, перелік виконаних робіт);

5.1.2. Витяг з протоколу засідання кафедри про результати обговорення підсумків практики.

5.2. Здобувачів, які проводять заняття за трудовою угодою на кафедрі, за якою вони закріплені в аспірантурі, звільняють від проходження практики й атестують на кафедрі на основі поданого звіту про виконання навчального навантаження.

5.3. Здобувачі мають право проходити практику в інших закладах вищої освіти України та інших країн з подальшим поданням звіту про проходження практики та розгорнутої характеристики від відповідального куратора з місця проходження практики.

5.4. Зазначену документацію зберігають в особовій справі здобувача і розглядають під час атестації.

6. Права та обов'язки здобувача

6.1. Здобувач за погодженням з науковим керівником може змінити терміни проходження практики залежно від особливостей організації освітнього процесу на кафедрі, плану роботи над дисертацією тощо.

6.2. Здобувач має право з усіх питань, які виникають під час проходження практики, звертатися до наукового керівника і завідувача кафедри, вносити пропозиції з удосконалення організації практики.

6.3. Під час проходження практики здобувач, за попередньою домовленістю, має право на відвідування занять провідних фахівців Університету для вивчення методики викладання, ознайомлення з передовим педагогічним досвідом.

6.4. Здобувач виконує всі види робіт, визначені науковим керівником.

6.5. Здобувач підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку Університету, розпорядженням адміністрації та керівника практики. У разі невиконання вимог, які висувають до практиканта, здобувач може бути відсторонений від проходження практики.

6.6. Здобувача, відстороненого від практики або роботи якого протягом практики визнано незадовільною, вважають таким, який не виконав індивідуальний навчальний план.

7. Права та обов'язки керівника практики

7.1. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики здобувача здійснює його науковий керівник, який:

7.1.1. Забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики;

7.1.2. Надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;

7.1.3. Контролює роботу здобувача, відвідування занять і інші види його роботи зі студентами, уживає заходів для ліквідації недоліків в організації практики.

Положення розглянуто та затверджено рішенням вченої ради
ХНАУ ім. В.В. Докучаєва від « 26 » квітня 2021 року протокол № 4.